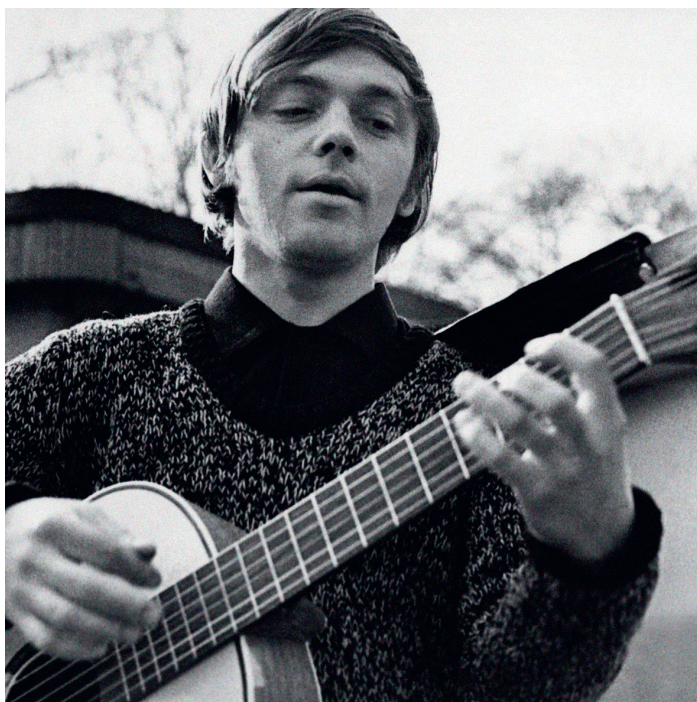

MÜLLER KOLLER: KAYL

12. listopadu, 20 h

Rudolfinum

28. Prague Sounds

Partner koncertu

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ

Prague Sounds uvádí

MÜLLER/KOLLER: KRYL

I. část

Richard Müller - zpěv

Štefan Lengyel - kytara

Peter Luha - kytara

Martin Gašpar - kontrabas / baskytara

Juraj Kuchárek - bicí, perkuse

Matej Novák - saxofon, flétna

Přestávka

II. část

David Koller - kytara, zpěv

Michal Pelant - kytary, vokál

Samuel Barčík - basová kytara

Adam Koller - bicí

Vít Halška - perkuse

Martin Kroupa - hammondky, klavír

V průběhu večera zazní následující písně Karla Kryla →

*Koncert je zaznamenáván, následně jej odvysílá Česká televize.
Změna programu vyhrazena.*

Důchodce (1968)

Za socialismu bezdomovci oficiálně neexistovali, realita byla jako u všeho poněkud jiná. K inspiracím k jedné z Krylových písní, jež se věnovaly sociálním tématům, patřil starý muž přespávající u plzeňského nádraží. Kryl ale problém takzvaných „bufeťáků“ znal už z Teplic.

Karavana mraků (1973)

Napsaná v Krylově nejšťastnějším období v exilu, kdy byl zamilován do své první ženy Evy Sedlářové a sypal jednu silnou melodii za druhou. Sám Karavanu mraků považoval za svou nejlepší písničku. Její chytlavou melodii si ve Svobodné Evropě pohvizdovali i němečtí technici.

Bratříčku, zavírej vrátka (1968)

Píseň rozepsaná už během Pražského jara. Bratříček nezavíral vrátka před okupanty, ale před nízkými lidskými podrazy, kterých se u nás lidé před rokem 1968 dopouštěli a které za následné normalizace znovu vypluly na povrch. Text přepsán a dopsán po vpádu vojsk. Písnička získala nový význam a Kryla ze všech jeho děl nejvíc proslavila.

Strejček Strach a teta Obava (1981)

Inspirována slavnými bluesovými melodiemi Jaroslava Ježka. Kryl písničky Voskovce a Wericha miloval. Voskovce si vážil i za jeho charakter, z Wericha měl po Antichartě velmi smutný pocit. Kryl o písni žertoval, že má takovou délku, jelikož byl jako volný spolupracovník Svobodné Evropy placen za odvysílané minuty.

Ukolébavka (1989)

Napsaná pro Yvonne Přenosilovou a jejího devítiletého syna Maxe, který se s Krylem skamarádil. Přenosilové ale písnička nevyhovovala hudebně, takže ji nazpívat odmítla. U posluchačů na koncertech to byla nejoblíbenější písnička z Krylova posledního období.

Veličenstvo Kat (1967)

Obraz padesátých let v Československu, maskovaný za středověký námět. Komunisté mučili a věznili přes sto tisíc režimu nepohodlných lidí a mnozí ze skutečné elity tohoto národa skončili na šibenici. Další zahynuli ve věznicích nebo brzy po návratu na následky dlouholetého trýznění, při útěku přes hranice nebo z koncentračních táborů a v nejlepším případě skončili v exilu. Oni i jejich potomci budou této zemi citelně chybět.

Král a klaun (1967)

Napsaná v dosud existující hospodě U Džbánu v Ostravě, kde Karel se svým tátou, někdejším významným knihtiškařem popíjel pivo. Kryl si dělal legraci z textů českých beatových písniček typu „Hej, vy paní tam“. Na otcovu poznámku, ať tedy napíše lepší, vznikla přímo na místě další Krylova slavná písnička.

Nevidomá dívka (1966)

Další reálný obraz v Teplicích, budova někdejšího sanatoria se zahradou a cihlovou zdí stále v ulici U Nových lázní existuje. Po Krylově následném pokusu uchytit se v Olomouci písničku se skupinou The Bluesmen nazpívala Hana Ulrychová. Byla to první Krylova písnička vydaná na gramofonové desce.

Sametové jaro (1990)

Písnička se začala rodit už za Krylovy první návštěvy v Československu v prosinci 1989 a původní název byl Pražská zima, jako analogie k Pražskému jaru. Kryl v textu komentoval, že i po roce 1989 měli velký vliv v zemi lidé, kteří na konci komunistického režimu neměli žádnou zásluhu a buď patřili k takzvané šedé zóně nebo s režimem různými způsoby kolaborovali.

Lásko! (1970)

Přímý obraz Krylovy vojny v Dobřanech u Plzně a Katovicích u Strakonic. Krylův největší exilový hit. Melodie a začátek textu ho napadly na večerní zasněžené ulici v Mnichově. Když s ním tuto písničku zpívaly na konci roku 1989 tisíce lidí na koncertech v Praze i Ostravě, byl to pro Kryla mimořádný zážitek.

Pieta (1965)

Inspirace z Teplic, kam byl Kryl po střední keramické škole povinně odeslán, aby vyráběl záchodky a umyvadla v místních keramických závodech. Písnička byla jeho první hit a v roce 1966 mu otevřela cestu do olomouckého Divadla experimentu. Anděl i Pieta byly mezi prvními písněmi, které téhož roku nazpíval v rozhlase v Ústí nad Labem. Stejně jako další Krylovy nahrávky komunisté i tyto nechali po roce 1970 smazat nebo rovnou zničit.

Píseň Neznámého vojína (1967)

Napsána u rodičů v Novém Jičíně při sledování jednoho z nekonečných kladení věnců, kterými komunisté v televizním vysílání dávali na odiv svou oddanost Sovětskému svazu. I přes slavný vulgarismus na konci písnička o dva roky později prošla s menšími obtížemi na desku a na Krylových koncertech let 1968 a 1969 byla pro posluchače zjevením.

Srdce a kříž (1966)

Další Krylova protiválečná písnička inspirovaná zážitky z vojny. Napsaná v době, kdy se definitivně loučil s Trnovany v Teplicích, s jejichž zašlou krásou se po roce 1989 už neshledal. Unikátní secesní kostel a výstavné německé domy z počátku 20. století nahradily paneláky.

Ruská ruleta (1968), známá též pod názvem Podivná ruleta

Obraz okupované Prahy po návratu Kryla z Moravy v září 1968 a zejména Vinohradské ulice u Českého rozhlasu, kde došlo k největším střetům sovětských vojáků s demonstranty a kde bylo také nejvíc našich obětí. Působivý kytarový rytmus Kryl použil už v Blátivé stráni, o tři roky starší milostné písniče.

Pušky a děla (1967)

Další obrazy Krylovy vojny, písnička napsaná pro ostravský rozhlas, se kterým toho roku Kryl začal spolupracovat. Díky těmto nahrávkám mohly být Krylovy písničky rok na to vysílány v hitparádě Houpačka a z nich poté Jiří Černý sestavil první Krylovu desku, s jejímž vydáním bylo třeba kvůli rychle postupující normalizaci spěchat.

Bratři (1968), známá též pod názvem Tak vás tu máme

Zřejmě první Krylova písnička, která reagovala na okupaci Československa v srpnu 1968. Napsaná v Novém Jičíně, kde Kryla vpád vojsk zastihl. Text je adresován přímo sovětským vojákům a je ostrý jako břitva.

Pasážová revolta (1968)

Původně nepojata v ich-formě: „Nosí dnes z módy ko-pretiny“, kvůli větší údernosti nakonec změněna, na jeho koncertech v té době měla paradoxně největší úspěch, i když to byla tvrdá kritika do vlastních řad. Pojednává o bezstarostnosti pražských hippies, kteří v pasáži Platýz obklopovali zpěváky Kalandru a Hutku, nejostřejší poslední sloku zakončenou slavným *“ne nejsme na kolenou, ryjeme držkou v zemi”* píseň dostala krátce až po vpádu socialistických vojsk do Československa.

Od Čadce k Dunaju (1990)

Krylův velmi brzký příspěvek k silicím rozporům mezi Čechy a Slováky. Nejprve se písni publikum smálo, o dva roky později se stala realitou. Reálná je i postava Natálie z Bratislavy.

Monology (1990)

Napsaná na Lanzarote na Kanárských ostrovech. Inspirovaná scénou manželů, kteří si po odchodu dětí z domova už nemají co říct – ona čte na patiu bungalovu u moře knihu, on noviny. Nadčasová píseň, dnes by nejspíš knihu a noviny nahradily mobily.

Anděl (1965)

Krylova nejslavnější písnička začala vznikat už na vojně, kde byl svědkem devastace kláštera v Chotěšově. Definitivní podobu jí daly pohraniční Sudety v severozápadních Čechách a rozmlácený kostel ve Velkém Chvojně, který jako stovky dalších sakrálních staveb u nás minulý režim nepřežil.

-

Morituri te salutant (1967)

Jedna z jeho nejsilnějších a nejslavnějších písní v sobě ještě stále odrážela dozvuky vojny, kde Kryl zažil několik kázeňských trestů a všechny odsezené dny pak musel nasluhovat. Daniela byla krásná dcera spisovatele Gézy Včeličky, asi největší platonická láska Krylova života.

--

Děkuji (1972)

Ústřední píseň Krylovy zamýšlené velikonoční mše, ze které nakonec byly dopsány pouhé tři písně. Na EP Carmina resurrectionis (1974) je doplnil Žalmem 71. a vznikla jedna z nejsilnějších Krylových desek. Děkuji zakončilo jeho vystoupení v pražské sportovní hale 3. prosince 1989 a živé televizní vysílání tuto do té doby téměř neznámou Krylovu písničku proslavilo. Zpíval ji i na demonstraci o týden později v Bratislavě a na Slovensku se po roce 1989 těšila ze všech jeho písní největší popularitě.

*Autorem anotací k jednotlivým písním je publicista
Vojtěch Klímt, autor Krylovy biografie Akorát že mi zabil tátu (Galén).*

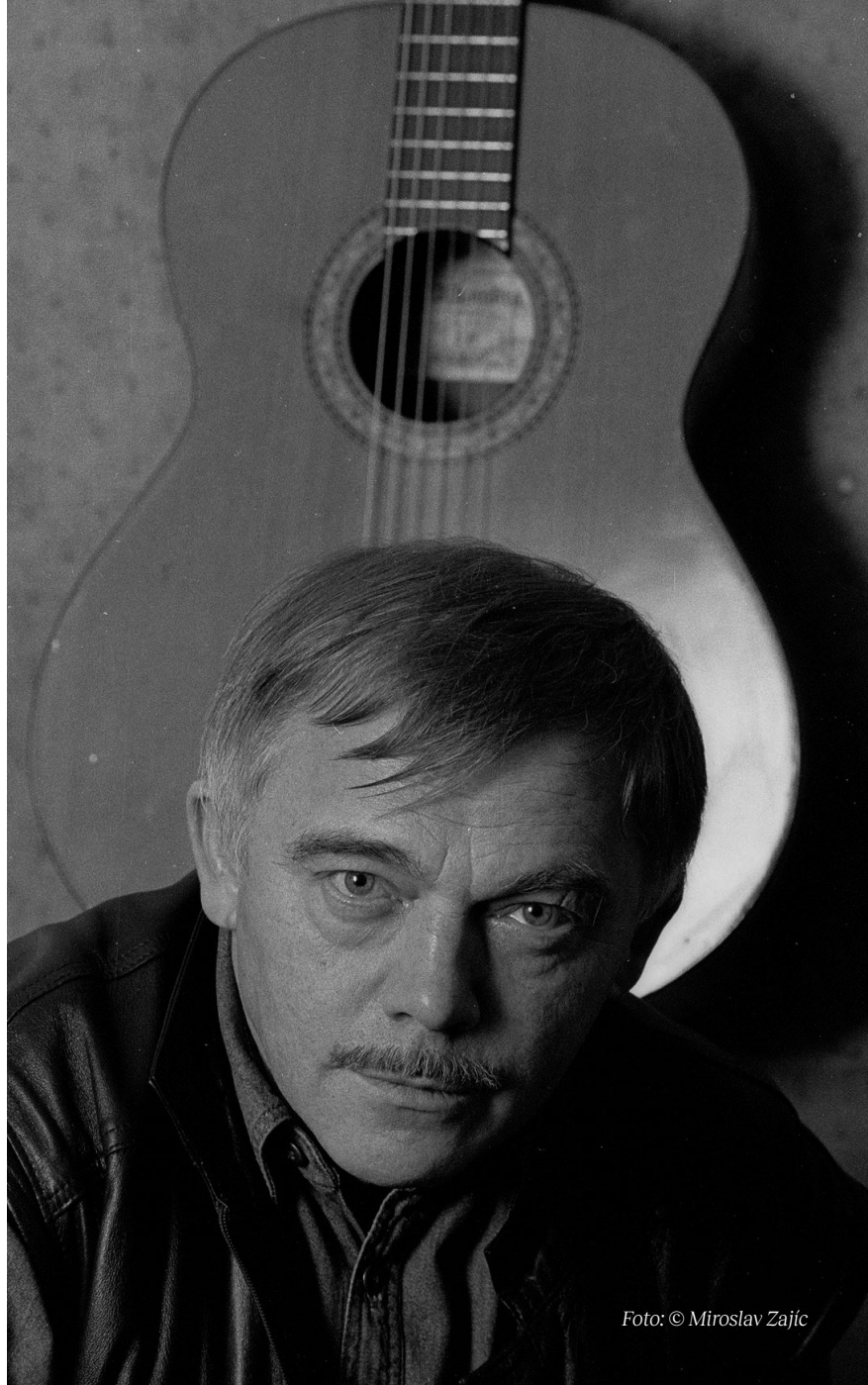

Foto: © Miroslav Zajíc

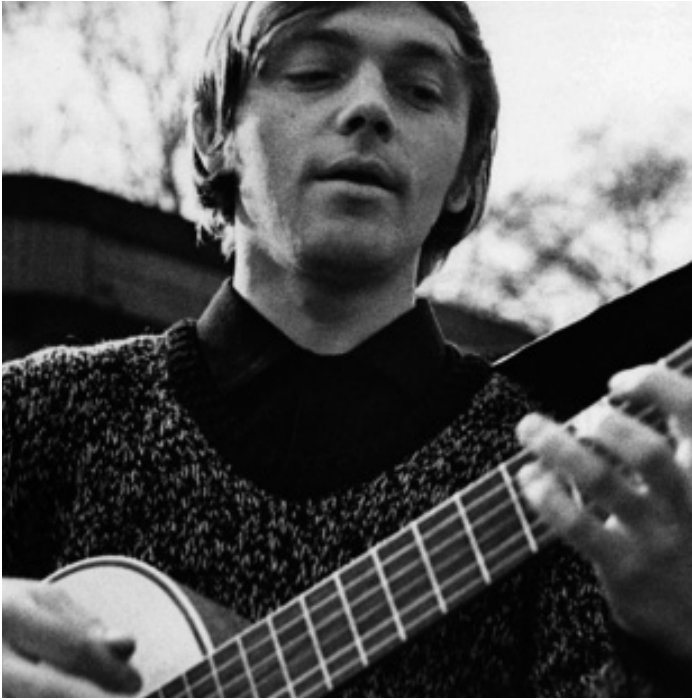

Foto: © Otto Dlabola

Karel Kryl

Pokud lze vůbec u nějaké naší osobnosti užít slovo legenda, je to Karel Kryl. Básník a písničkář, kterého po invazi pěti komunistických států do Československa v srpnu 1968 nemohlo domácí publikum dvacet let naživo slyšet ani vidět. Přesto doma ovlivnil několik generací, jeho písně kolovaly na magnetofonových páscích, vysílalo je exilové rádio Svobodná Evropa. Za přehrávání a vlastnictví jeho desek bylo několik desítek lidí odsouzeno k trestům až na jeden rok nepodmíněně. Krylova první deska *Bratříčku, zavírej vrátka* (1969) patřila ještě před vznikem Charty 77 k nezakázanějším a nejvlivnějším dílům, jaká tady v druhé polovině dvacátého století vznikla, v roce 1991 byla vyhlášena československou deskou posledních pětadvaceti let.

Karel Kryl pocházel z významné prvorepublikové knihtiskařské rodiny, která byla ve svém oboru na našem území absolutní elitou. Roku 1950 komunisté před očima celé rodiny rozbili tiskařské stroje a vystěhovali je do sklepního bytu. Pro Karla to byl určující moment jeho života. V šestnácti letech napsal první písničku a souběžně začal psát i básničky, nejprve především o dívkách, během absolvování ubíjející socialistické vojny se v jeho textech už začala objevovat nová témata. Kryl byl kritický k negativním lidským vlastnostem i k režimu, a to i během reformního roku 1968. Měl mimořádný talent na silné melodie a básnické texty, které zpíval v rozsahu dvou oktáv a s nenapodobitelným zabarvením hlasu. Měl nadání recitátora, které ve svých písních a na koncertech rád využíval. Po rodičích zdědil výtvarný talent.

V září 1969 zůstal v německém exilu a díky tomu mohl vydávat další desky a knihy a vysílat ze Svobodné Evropy,

jeho pořady patřily u nás k nejposlouchanějším, přestože komunistický režim exilová rádia rušil, jak mohl. Jak někdo trefně poznamenal, nebýt Karla Kryla, nevědělo by mnoho studentů, proč v listopadu 1989 vyjít do ulic.

Krylovi bylo umožněno navštívit na dobu pouhého jednoho dne rodnou zemi 30. listopadu 1989, aby se zúčastnil pohřbu maminky v Novém Jičíně. Povolení se nakonec podařilo prodloužit na deset dní a na vystoupeních se mu dostalo naprosto bezprecedentního přijetí. V té době u nás nebyl snad nikdo, kdo by jeho jméno neznal. Dvacet let zakázané písně s ním na koncertech zpívaly desetitisíce posluchačů, jeho desky vycházely ve statisícových nákladech. Přesto se už po triumfu na koncertu Pro všechny slušný lidi v pražské sportovní hale 3. prosince 1989 neopájel slávou a novinářům sděloval obavy o vývoj této země. Jako prakticky první veřejně známá osobnost začal už na jaře 1990 ostře komentovat dění. Nelíbil se mu nekritický obdiv veřejnosti k vládním politikům, nesouhlasil s tlustou čarou za zločiny komunismu, ohrazoval se proti privatizaci, která probíhala bez dostatečných příprav právního řádu, které by zamezily nebo trestaly rozkradení majetku. Těžce nesl rozpad federace a veřejně se proti němu vymezoval. Euforií procházející národ ale jeho kritiku a varování odmítal a jak Kryl očekával, postupně tím přišel o velkou část svého publika. V závěru jeho života se na něj v médiích stále častěji snášel nesouhlas s jeho texty a výroky, v neposlední řadě také od bývalých zástupců jeho publika. Kryl totiž i dál chodil mezi obyčejné lidi do hospod a odstup, který k němu jako ke slavnému člověku měli, úmyslně a programově narušoval. Jeho texty byly o nich a potřeboval vědět, jak žijí a co si myslí. Postupně se z básníka a písničkáře čím dál víc stával brilantním politickým komentátorem, a přestože následující doba mu dala v mnohém za

pravdu, v posledních letech jeho života jeho nové texty neodmítalo jen několik okrajových regionálních periodik.

Děni v politice ho čím dál víc pohlcovalo, problémy společnosti bral jako své vlastní, plánů měl neustále na desetiletí dopředu. Jeho životní tempo bylo neudržitelné, 2. března 1994 se na mnichovské ulici ozvalo dědičně nemocné srdce. Karel Kryl zemřel druhý den v nemocnici na následky infarktu, bylo mu pouhých 49 let.

Richard Müller

Výjimečný talent, osobní charisma, nezapomenutelný hlas, více než milion prodaných nosičů v Česku i na Slovensku a desítky skvělých koncertů ročně. To vše udělalo z textaře, skladatele a zpěváka Richarda Müllera žijící hudební legendu.

Získal osmnáct cen a sedm nominací v hudební anketě Aurel, čtyři ceny v anketě Grand Prix rádio, dvanáctkrát umístění mezi nejlepšími zpěváky v anketě Slavík, ocenění Křišťálové křídlo a album roku podle ZAI.

První nahrávka Rádio se skupinou Pavla Daněka zaznamenala velký úspěch, což Richarda povzbudilo natolik, že s Martinem Karvasem založil vlastní skupinu Banket, se kterou nahrál čtyři alba. Debutem Banketu byla v roce 1986 Bioelektrovize. Album bylo plné hitů, včetně nesmrtelné písně skladatele Vašo Patejdlu Po schodech. Od roku 1992 přesedlal na sólovou kariéru a nahrál dohromady 20 alb, na kterých spolupracoval se jmény jako Jaro Filip, Petr Hapka, Michal Horáček, Milan Lasica, Ivan Tásler, Michal Pavlíček, Peter Uličný či Ondřej Gregor Brzobohatý.

Jeho poslední projekty – CD Hlasy s vokální skupinou Fragile a jubilejní album 55 – si získaly uznání veřejnosti i odborné kritiky.

Richard Müller má na kontě přes 20 alb. Jeho nejnovějším počinem je album, které vydal v roce 2022, Černá labuť, bílá vrána.

David Koller

David je jeden z nejnápadnějších českých hudebníků. Jeho první větší kapelou byla na začátku osmdesátých let Jasná páka. V období zákazů, kdy nesměla hrát, vystupoval s Lubošem Pospíšilem, kapelou Blue Effect a na několik let zakotvil v Žentouru. Od roku 1987 se nejvíce proslavil jako lídr rockové skupiny Lucie, kde působil až do roku 2024. V roce 1993 mu vyšlo první samostatné album David Koller a od té doby paralelně vystupuje i sólově se svojí kapelou a nevynechává příležitost zahrát si s jinými muzikanty. Mezi nejznámější spolupráce patří spoluúčinkování v Kocábově a Pavlíčkově Výběru nebo písničkářská superskupina Alias s Ivanem Králem, Karlem Šůchou a Ivanem Hlasem.

Spolu s Michalem Dvořákem složili hudbu k filmu Amerika (1994), Poslední přesun (1995) a Mrtvej brouk (1998). Účinkoval ve filmech Pražákům, těm je tu hej (1990) nebo Akumulátor 1 (1994).

V roce 2009 uzavírá kruh a připojuje se k obnovené Jasně Páče. Letos, po odchodu z kapely Lucie, oznamuje vydání alba Best Of, kde posluchači najdou skladby, které napsal pro kapely Jasná Páka, Lucii nebo vlastní sólové projekty. Křest desky je naplánovaný na 4. prosince do Fora Karlín.

Generální partner

Za finanční podpory

Hlavní město podpořilo festival v roce 2024 částkou 7 000 000 Kč.

Hlavní mecenáš

#KAREL JANEČEK

Mecenáři

Jana Kliková-Vrabcová
Kateřina Matějková
Petr a Antonie Doležalovi
Ivana Kranichová
a další

Oficiální partner

Generální mediální partner

Partneři

Oficiální hotel

Oficiální dopravce

Mediální partneři

Novinky.cz

Forbes

VOGUE

A11

FULLMOON MUSIC MAGAZINE

PERA+ operaplus.cz

((musicserver.cz))

Poděkování

CAMP

Jsmo zakládajícím členem České asociace festivalů

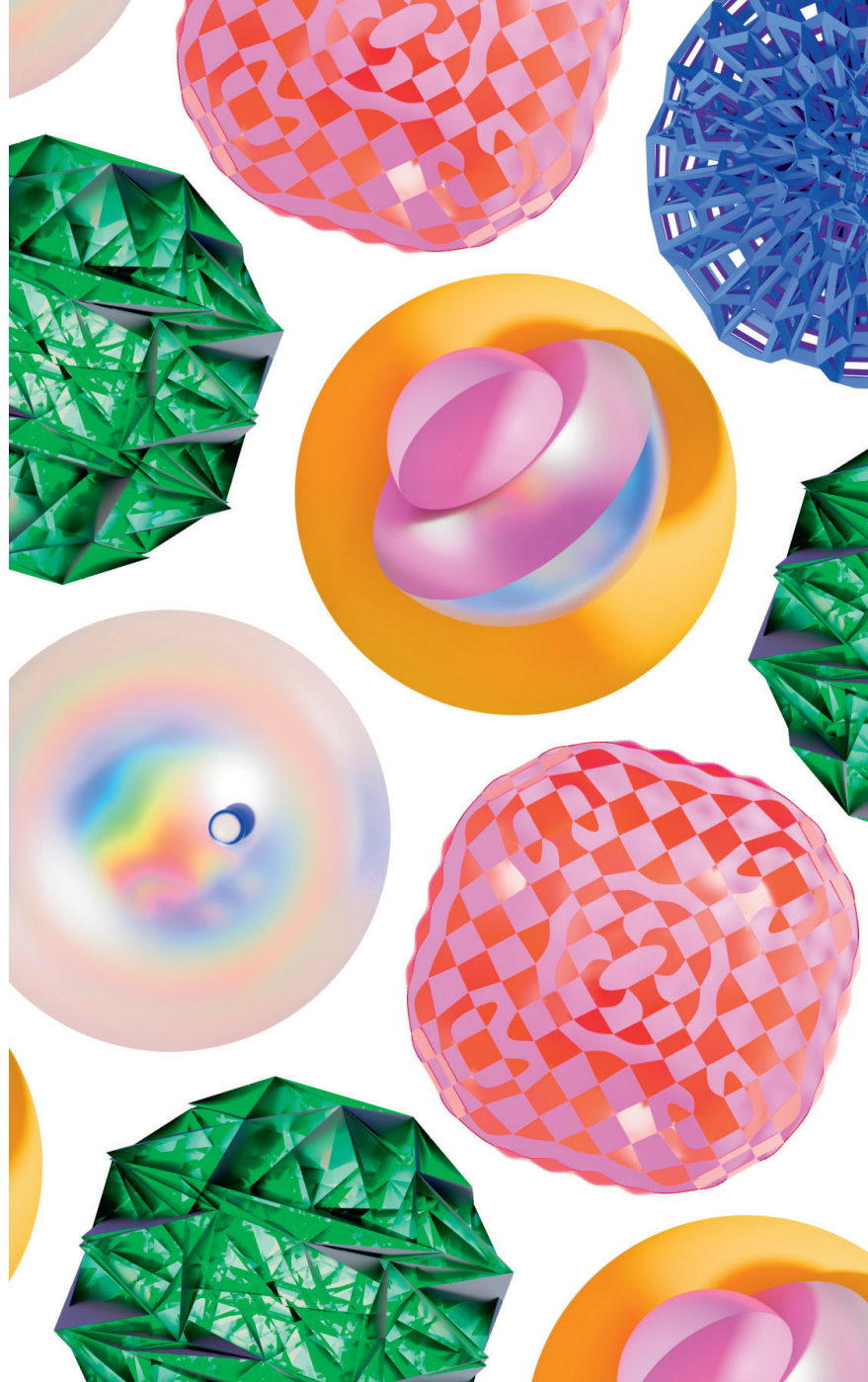

Producent: Marek Vrabec, Prague Sounds, 2024

Poděkování producenta koncertu:

Marlen Kryl, Vojtěch Klimt, David Koller, Richard Müller, Josef Koudelka,
Lída Rakušanová, Otto Dlabola, Tino Kratochvil, Miroslav Zajíc, Vladimír Šarišský,
Roman Pallas, Petr Uvíra, Dominik Miškovský

© Vydal festival Prague Sounds jako neprodejnou publikaci ke koncertu
Müller/Koller: Kryl v listopadu 2024.

BRANFORD MARSHALIS
ONEOHTRIX POINT NEVER
MOOR MOTHER
BILLY WOODS
ABEL SELAOCOE
& MANCHESTER
COLLECTIVE
MÜLLER/KÖLLER: KRYL
TIGRAN HAMASYAN
MCKINLEY DIXON
NUBYA GARCIA
ROOMFUL OF TEETH
KATARZIA'S CHOICE